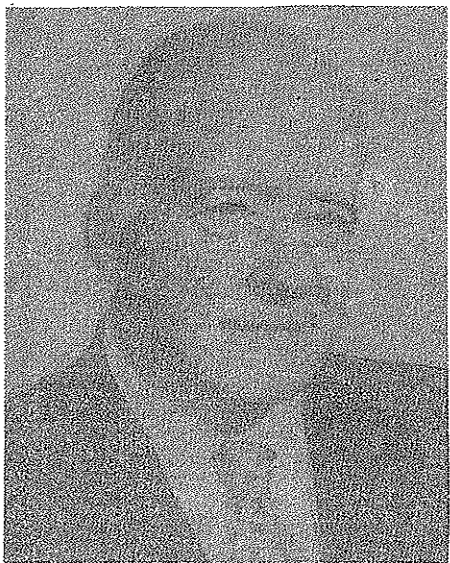

EL PRAGMATISME DEL PRESIDENT TARRADELLAS I L'AUTONOMIA DE LES ILLES

PER AINA MOLL

van a plantejar problemes que no són els propis d'aquells llocs", i arriba a afirmar que darrerament hi ha hagut "una intervenció constant d'organitzacions catalanes a les Illes" que "creu sincerament que ha estat excessiva", i fins i tot declara, sobre el nom de Països Catalans, que "si darrere aquesta paraula hi ha un sentiment d'hegemonia política de Catalunya", ell n'és contrari. Totes aquestes afirmacions, que hauran omplert de satisfacció l'arquitecte Alomar i tots els "mallorquinistes anticatalanistes" que fins ara escrivien amb pseudònim (i que tal vegada ara s'atreviran a mostrar cara, emparant-se en l'autoritat del President de la Generalitat) són una prova evident, o de mala informació del senyor Tarradellas sobre la situació per aquí, o d'un "pragmatisme a ultrança" que al meu entendre és francament excessiu.

MASSA PRAGMATISME?

Si jo fos una autonomista de Catalunya, em sentiria en desacord amb aquestes manifestacions, però callaria segurament per pragmatisme polític: el President de la Generalitat és l'encarnació actual de la personalitat històrica de Catalunya, i la seva presència ha d'esser reclamada per damunt de tot com a garantia del recobriment d'aquesta personalitat, i com més incondicional sigui l'adhesió dels catalans (encara que de vegades sigui aparent), millor serà per a Catalunya.

Com que som una autonomista de Mallorca, no hi ha cap raó pragmàtica que m'obligui a callar, i no sols em sent lliure, sinó fins i tot moralment obligada a fer ressaltar la manca d'objectivitat de les declaracions del President (que com a tal em mereix tots els respectes), perquè poden contribuir a posar en perill el nostre feble procés autònom, sembrant la confusió entre els sectors poc informats i donant armes als centralistes.

No parlaré de l'Estatut de Catalunya. D'una banda, perquè no és cosa meua, i de l'altra perquè no té cap necessitat de defenses foranes: Catalunya té un poble magnífic, que l'onze de setembre manifestà el seu nacionalisme de manera unànima, de forma pacífica i serena en una manifestació monstre que és exemple i lliçó per als altres pobles, d'Espanya i de l'estranger; té uns magnífics parlamentaris, que s'han sabut enfrontar amb el mateix President de la Generalitat quan han temut que el seu pactisme podia perjudicar Catalunya, i un cop passat el perill han minimitzat la qüestió i han seguit reclamant la presència de Tarradellas, conscients que la unió de la llegitimitat històrica i la de les urnes del 15 de juny ha d'actuar sense falles en aquests moments d'importància capital; i té un President amb gran capacitat política, que estima Catalunya per damunt de tot i que sabrà aprofitar al màxim les circumstàncies en favor de Catalunya. Al marge de "declaracions pragmàtiques" més o menys satisfactòries, l'Estatut de Catalunya està en bones mans.

De cara a les altres autonomies, en canvi, i sobretot respecte a la situació de les Illes, una pila de puntualitzacions són necessàries. Tractaré de resumir-les:

ELS RESULTATS DE CATALUNYA I DE LES ILLES, MESURATS AMB DIFERENT MESURA

Quan parla de la reclamació

autònoma de Catalunya, l'honorable Tarradellas afirma, amb tota la raó, que ha estat assumida per tots els partits polítics catalans amb l'única excepció de l'Aliança Popular. És evident que considera autonomistes els parlamentaris i els electors del PSOE, del PSUC i de la UCD, encara que siguin partits inclosos o agermanats amb partits d'àmbit estatal. En canvi, diu "que el nacionalisme basc ha sortit gràcies als socialistes espanyols, cosa que representa la seva pròpia negació", i que a Mallorca "el nacionalisme ha fracassat" i tenim sis parlamentaris d'UCD, un de l'Aliança Popular i tres "socialistes espanyols". No comprenc per què, si el diputat català d'UCD (d'antecedents franquistes) Carles Sentís és considerat com a nacionalista, no ho pot ésser En Miquel Duran, per exemple. I si En Triginer (PSOE) és un socialista català, per què En Fèlix Pons ha d'esser "socialista espanyol". I si En López Raimundo és un catalanista que parla castellà, per què no ha d'esser mallorquinista N'Emilio Alonso.

Com ja vaig escriure en una altra ocasió, a Mallorca (com a València, i al País Basc, i a Andalusia...) no hem tingut una gamma ideològica de partits autonomistes; però tots els partits (excepte AP, com a Catalunya) van firmar un pacte autònom, i els vots dels autonomistes il·lencs s'han repartit entre tots aquests partits. Dir que a Mallorca ha fracassat l'autonomisme perquè els partits que es deien autonomistes han tingut pocs vots, ve a ésser (salvant diferències considerables) com si diguéssim que a Catalunya ha fracassat l'autonomia perquè el partit d'En Jordi Pujol (l'únic que es declarava essencialment autonomista) va tenir resultats poc brillants: aquesta maniobra es va intentar des del centre (ho va dir, entre altres, el cardenal Taracón), però ningú no s'ho va creure.

Tarradellas diu que els nostres parlamentaris "personalment, és possible que siguin autonomistes", però que la pregunta que els fa és: "quan vagin a Madrid, per qui votaran? Pel senyor Felipe González, pel senyor Suárez o per Catalunya i per Mallorca?". La pregunta és absurda, perquè no es pot comparar el vot a una persona amb el vot a un país. La pregunta lògica, en tot cas, seria: "votaran per Espanya, o per Catalunya o Mallorca?", però aquesta pregunta, ni és pragmàtica, ni es pot esperar d'un President de la Generalitat que, com la immensa majoria del país, "creu que Espanya és un país unitari i que ho serà sempre". Exclosa, doncs, aquesta pregunta, es pot votar perfectament, dins d'un partit presidit pel senyor Suárez o pel senyor González (i que un altre dia pot ésser presidit per un català o un mallorquí, tal com ara ho és per un castellà o un andalús) per Mallorca o per Catalunya sense que això suposi votar contra Espanya. De totes maneres és llàstima que En Planas Sanmartí no demanés a l'honorable Tarradellas si planteja la mateixa pregunta al senyor Sentís i al senyor Triginer.

LES PRESSUMPTES INTERVENCIONS D'ORGANITZACIONS CATALANES

En canvi, En Planas, que sap perfectament que a Mallorca no hi ha

hagut les intervencions d'organitzacions catalanes de què parla el President, li demana quines són aquestes organitzacions perjudicials. Ell no respon directament (¿com podria fer-ho?) i diu "jo diria que LES QUE HO FAN (!) són impulsades, en gran part pel seu entusiasme, sinceritat i bona voluntat, però les seves intervencions han duit aquests resultats en gran part".

EL PANCATALANISME

A la pregunta "¿Què pensa del pancatalanisme?", respon: "No, no existeix. I hi estic en contra". No comprenc com es pot estar en contra d'una cosa que no existeix. Però el "pancatalanisme" (que no és cap absurd "imperialisme català", sinó la consciència d'una identitat cultural i històrica de tots els pobles de parla catalana) sí que existeix. En Gabriel Alomar era pancatalanista, i ho eren els diputats de les Illes ("que votaren en favor nostre l'Estatut", diu Tarradellas), que volien un estatut també per a les Illes. I ho som una bona part dels autonomistes actuals, i ho serà el poble de les Illes quan tenguí consciència més clara del que ha d'esser la nostra autonomia.

Perquè els Països Catalans (terme que NO VOL DIR un sentiment d'hegemonia política de Catalunya, com supòs que sap molt bé el President) han de defensar cadascun la seva autonomia. I els parlamentaris de cadascun l'hauran de defensar conjuntament al Parlament, i per això és convenient i necessari que els autonomistes de totes les regions i nacionalitats de l'Estat espanyol es relacionin i tractin d'establir una actuació conjunta en el Parlament sobre aquest tema que és vital per a tots. No es tracta de que els mallorquins "demanem ajuda" als catalans (com el President ens convida a fer) i que ells generosament ens donin una mà perquè puguem aconseguir una autonomia que tots sols no sabríem conquerir. Es tracta que catalans i mallorquins i valencians, i també bascos i andalusos i tots quants tinguin aspiracions autònòmiques, conscients que les autonomies s'han de conquerir en el Parlament per l'acció de tots, ens ajudem mútuament a fer possible per a cada poble l'autonomia que necessita. Contra el que diu el President, els polítics catalans no han intentat cap acció a les Illes, perquè per pragmatisme polític havien de centrar la seva acció en la reivindicació d'un Estatut, d'una Generalitat i d'un President dels quals els altres Països Catalans érem exclosos. Si haguessin intentat una acció autònoma més ampla, haurien tingut resultats menys brillants a Catalunya, però haurien ajudat a despertar la consciència autònoma entre nosaltres: Si els autonomistes mallorquins haguessim pogut triar entre una gamma de partits tipus PSC, PSUC, CDC, etc., l'opció autònoma hauria estat més clara. Així, ha quedat poc visible. Però si els nostres partits fan efectiu el pacte autònoma que tots van firmar, ens estalviarem el procés d'unificació dels partits d'ideologia idèntica (autonomista declarada, i d'àmbit nacional) que a Catalunya caldrà fer.

L'AUTONOMISME QUE VOLEM PER A LES ILLES

Resumint aquest article (i

(Passa a pàg. següent)

D'ençà que l'honorable Josep Tarradellas, President de la Generalitat de Catalunya a l'exili, ha començat a aparèixer en els mitjans de comunicació del país després d'haver-hi estat ignorat i silenciats durant prop de quaranta anys, ha estat definit sovint, i s'ha definit ell mateix, com a essencialment pragmàtic i pactista, a més de catalanista. En Planas Sanmartí ho recorda en la introducció de la llarga entrevista amb ell, publicada al "Diario de Mallorca" de l'onze de setembre, i diu que les declaracions del President són una sèrie de proves evidents d'aquests tres "ismes" que caracteritzen la seva personalitat.

EL PRAGMATISME DEL PRESIDENT

En efecte, el pragmatisme i el pactisme hi són tan evidents, que gairebé sembla que aquest tipus de declaracions podrien formar part del pacte amb l'administració central. Totes les manifestacions del President (a part d'una clara afirmació de catalanitat) semblen encaminades a tres objectius que evidentment han de satisfer la gent de Madrid:

1) Preparar els catalans per a la "Generalitat aigualada" que de moment sembla que aquest tipus de declaracions podrien formar part del pacte amb l'administració central. Totes les manifestacions del President (a part d'una clara afirmació de catalanitat) semblen encaminades a tres objectius que evidentment han de satisfer la gent de Madrid:

2) Ajudar el poder central a limitar al mínim les concessions autònòmiques, afirmant que les eleccions han demostrat que "el sentiment autònom no existeix a Espanya fora de Catalunya" (fins i tot posa en qüestió l'anhel autònoma del País Basc).

3) Tranquil·litzar qualsevol temor del centralisme madrileny sobre un possible afany expansionista de Catalunya. No sols afirma que "no l'interessen els problemes de fora de Catalunya", sinó que diu que "ha vist amb certa estranyesa qualque intervenció a les Illes, a València o a altres llocs, de política catalana que